

Natuurtoets project nieuwe brede school of kindcentrum, Beetsterzwaag

**Toetsing in het kader van de Wet
natuurbescherming**

Bureau Waardenburg bv
Ecologie & landschap

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10, Fax 0345 51 98 49
E-mail info@buwa.nl www.buwa.nl

Natuurtoets project nieuwe brede school of kindcentrum, Beetsterzwaag

Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming

■■■■■■ MSc.

Status uitgave: definitief

Rapportnummer: 18-220
Projectnummer: 18-0677
Datum uitgave: 24 augustus 2018
Projectleider: ■■■■■■ MSc.
Naam en adres opdrachtgever: Gemeente Opsterland
■■■■■
Postbus 10000, 9244 ZP Beetsterzwaag
Referentie opdrachtgever: 2018-17538
Akkoord voor uitgave: ■■■■■■
Paraaf: ■■■■■■

Graag citeren als: ■■■■■■ 2018. Natuurtoets project nieuwe brede school of kindcentrum, Beetsterzwaag. Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming Bureau Waardenburg Rapportnr. 18-220. Bureau Waardenburg, Haren.

Trefwoorden: natuurtoets, Wet natuurbescherming

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv. Opdrachtgever hierboven aangegeven vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente Opsterland

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001: 2015. Bureau Waardenburg bv hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg bv
Onderzoek en advies voor ecologie en landschap

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10
info@buwa.nl www.buwa.nl

Vestiging Noord
Postbus 111 9750 AC Haren
Telefoon 050 820 00 08

Voorwoord

Gemeente Opsterland is voornemens om op één van de drie te onderzoeken locaties te Beetsterzwaag een nieuwe brede school of kindcentrum te realiseren. Gemeente Opsterland wil weten of deze ingreep effecten kan hebben op beschermde soorten en Natura 2000-gebieden en of significante effecten op deze gebieden op voorhand kunnen worden uitgesloten. Het plangebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland.

Gemeente Opsterland heeft Bureau Waardenburg opdracht verstrekt om de voorgenomen ingreep te toetsen aan de Wet natuurbescherming. In voorliggend rapport zijn de effecten van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten en Natura 2000-gebieden beoordeeld in het kader van de Wet natuurbescherming. Voor zover negatieve effecten aan de orde zijn, zijn maatregelen aangegeven om negatieve effecten op beschermde soorten en Natura 2000-gebieden te voorkomen of te verzachten

Dit rapport is te beschouwen als de oriëntatiefase van de Passende beoordeling, zoals omschreven in de Wet natuurbescherming.

Dit rapport is opgesteld door Bureau Waardenburg.

Aan de totstandkoming van dit rapport werkten mee:

██████████ projectleiding, kwaliteitszorg
██████████ veldwerk, rapportage, gis, fotografie.

Genoemde personen zijn door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door hen uitgevoerde werkzaamheden. Het project is uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van Bureau Waardenburg. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg is ISO gecertificeerd.

Inhoud

Voorwoord.....	3
1 Inleiding	7
1.1 Aanleiding en doel.....	7
1.2 Toetsing Wet natuurbescherming.....	8
2 Plangebied en project.....	11
2.1 Het project nieuwbouw brede school of kindcentrum	11
2.2 De ligging ten opzichte van Natura 2000-gebieden	13
Deel 1 Natura 2000-gebieden	15
3 Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebieden	15
3.1 Van Oordt's Mersken	15
4 Effecten op Natura 2000-gebieden	16
4.1 Mogelijke effecten en de invloedssfeer van het project	16
4.2 Conclusies effecten beschermde gebieden	17
Deel 2 Beschermd soorten	19
5 Betekenis van plangebied voor beschermde soorten planten en dieren	19
5.1 Relevante soorten	19
5.2 Betekenis van het plangebied voor beschermde soorten	19
5.2.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn	19
5.2.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn.....	20
5.2.3 Beschermingsregime andere soorten.....	20
6 Effecten op beschermde soorten	22
6.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn	22
6.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn.....	22
6.3 Beschermingsregime andere soorten.....	23
6.4 Conclusies beschermde soorten	24
7 Literatuur	25
Bijlage 1 Kader Wet natuurbescherming.....	27
Bijlage 2 Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebied.....	35
Bijlage 3 Effectenindicator	37

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Gemeente Opsterland is voornemens om op één van de drie te onderzoeken locaties te Beetsterzwaag een nieuwe brede school of kindcentrum te realiseren. Gemeente Opsterland wil weten of en zo ja hoe met deze ingreep rekening moet worden gehouden met de Wet natuurbescherming.

Concreet wil de Gemeente Opsterland weten of als gevolg van dit project significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden op voorhand kunnen worden uitgesloten en of het project effecten kan hebben op beschermde soorten.

Het plangebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland. Een 'Nee, tenzij'-toets wordt daarom niet nodig geacht.

De Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming heeft als doel het behoud van de biodiversiteit en duurzaam gebruik van de bestanddelen daarvan. Sommige handelingen en ontwikkelingen kunnen de natuur, en daarmee de biodiversiteit, schaden en zijn daarom krachtens de wet verboden. Is dat het geval dan is er in geval van beschermde gebieden een vergunning nodig of in geval van beschermde soorten ontheffing nodig voor het overtreden van een verbodsbepaling. In specifieke gevallen geldt een vrijstellingsregeling. ¹

In dit rapport wordt verslag gedaan van bronnenonderzoek, en de bepaling van de effecten op Natura 2000-gebieden.

Het doel van het onderzoek is te bepalen of de ingreep kan leiden tot overtredingen van de regels uit de Wet natuurbescherming. Als dat voor beschermde gebieden het geval is, wordt bepaald onder welke voorwaarden redelijkerwijs een vergunning kan worden verkregen of dat een Passende Beoordeling nodig is om hier antwoord op te kunnen geven.

¹ Zie voor de doelstelling en regels van de Wet natuurbescherming het wettelijk kader in de bijlage.

1.2 Toetsing Wet natuurbescherming

Wet natuurbescherming (Wnb)

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking. De regels die toezien op bescherming van Natura 2000-gebieden zijn opgenomen in 'Hoofdstuk 2 Natura 2000-gebieden' van de Wet natuurbescherming. De verbodsbepalingen ten aanzien van beschermde soorten zijn opgenomen in 'Hoofdstuk 3 Soorten' en beschreven per beschermingsregime (zie onder). De regels voor houtopstanden zijn beschreven in Hoofdstuk 4 van de wet (zie ook Bijlage 1).

Deel 1 Natura 2000-gebieden

Deel 1 van de voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van een verkennend onderzoek naar de effecten op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. De centrale vraag van deze toetsing is: bestaat er een reële kans op significante negatieve effecten op Natura 2000-gebieden of kan het optreden van significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden met zekerheid worden uitgesloten?

Meer in detail geeft deze rapportage antwoord op de volgende vragen:

- Welke Natura 2000-gebieden liggen binnen de invloedssfeer van het plan/project (par 2.2)?
- Wat zijn de instandhoudingsdoelen voor deze natuurgebieden (bijlage 2)?
- Welke effecten op Natura 2000-gebieden heeft het project (H4)?
- Zijn er in samenhang met andere activiteiten en plannen effecten op Natura 2000-gebieden, met andere woorden zijn er cumulatieve effecten?
- Kunnen significante effecten (inclusief cumulatieve effecten) worden uitgesloten?

De uitkomsten van het onderzoek kunnen als volgt zijn:

- Er treden met zekerheid *geen effecten* op; er zijn geen aanvullende maatregelen nodig om effecten te beperken. Wel wordt aanbevolen de conclusies van dit onderzoek aan het bevoegd gezag voor te leggen.
- *Significant negatieve effecten kunnen niet worden uitgesloten.* Voor activiteiten die (mogelijk) een significant effect hebben is een vergunning nodig, die kan worden aangevraagd op basis van een "passende beoordeling" (zie Bijlage 1) en na het doorlopen van de ADC-toets². Vooroverleg met het bevoegd gezag is noodzakelijk.
- *Er zijn (mogelijk) wel effecten, maar die zijn beperkt en zeker niet significant.* In dit geval bepaalt het bevoegd gezag of er vergunning nodig is. In de vergunningsvoorschriften kunnen maatregelen worden opgelegd om negatieve effecten te verminderen of te voorkomen. Deze maatregelen zijn niet nodig om significante effecten te voorkomen.

De effecten van het project zijn getoetst aan de instandhoudingsdoelen die voor Natura 2000-gebied Van Oordt's Mersken (0,5 km van plangebied) gelden. Als

² ADC-toets: toets op Alternatieven, Dwingende reden van groot openbaar belang, Compensatie.

(significant) negatieve effecten op dit gebied kan worden uitgesloten zijn effecten op verder weg gelegen gebieden op grond van de afstand eveneens uit te sluiten.

Deel 2 Beschermingsregimes soorten

Deel 2 van de voorliggende rapportage beschrijft de effecten van de nieuwbouw op beschermde soorten planten en dieren in het plangebied en op welke wijze rekening moet worden gehouden met deze soorten. Als de voorgenomen ingreep leidt tot het overtreden van verbodsbepalingen betreffende beschermde soorten, zal moeten worden nagegaan of een vrijstelling geldt of dat een ontheffing moet worden verkregen.

De Wet natuurbescherming onderscheidt bij de bescherming van soorten drie beschermingsregimes:

- *Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn* (Wnb § 3.1),
- *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn* (Wnb § 3.2)³ en
- *Beschermingsregime andere soorten* (Wnb § 3.3).

Met het in werking treden van de Wet natuurbescherming is het beschermingsregime voor een aantal soorten veranderd dan wel vervallen. Ook zijn een aantal soorten beschermd die dat voorheen niet waren. Voor soorten vallend onder '*Beschermingsregime andere soorten*' kan de provincie een vrijstelling verlenen voor handelingen in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden (Wnb Art 3.10 lid 2a).

In dit rapport wordt onderscheid gemaakt in 'vogels', strikt beschermde soorten (Wnb § 3.2) en 'andere soorten' (Wnb § 3.3).

Houtopstanden

Met de ingreep worden geen houtopstanden gekapt. De regels ten aanzien van houtopstanden zoals vermeld in Hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming zijn dus niet van toepassing.

Natuurnetwerk Nederland

Het dichtstbijzijnde (sportvelden) plangebied ligt op 90 meter afstand van het Natuurnetwerk Nederland. Directe effecten op de NNN zijn uit te sluiten en het toetsingskader van de NNN is niet van toepassing.

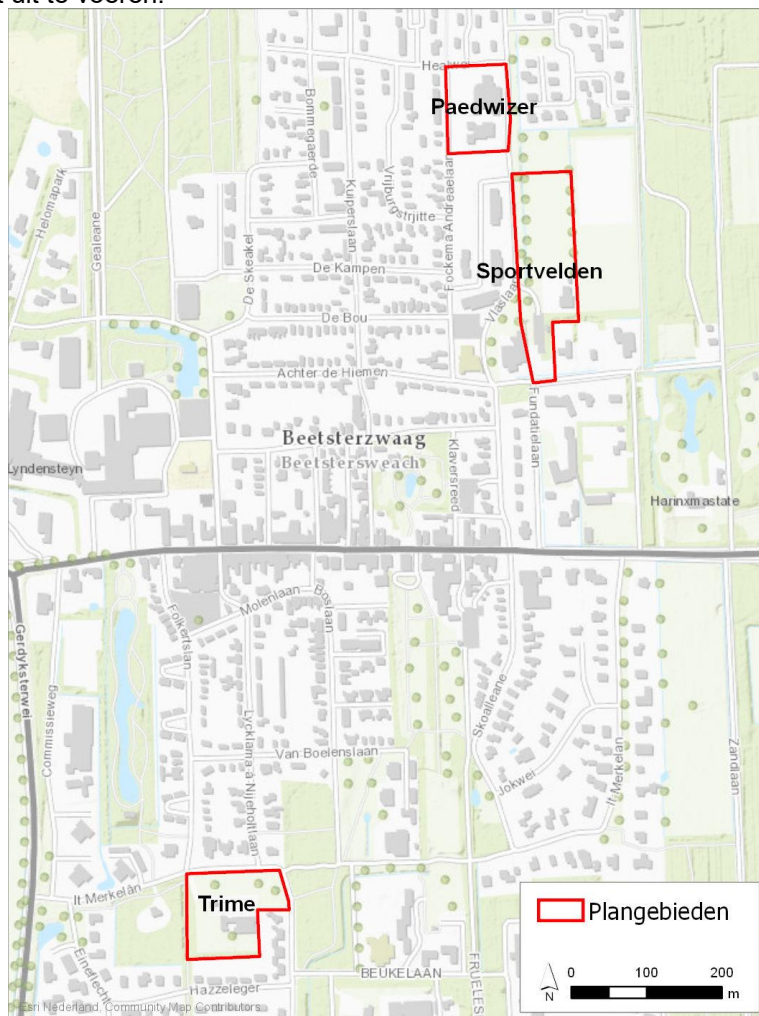
³ Dit betreft soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn met uitzondering van vogels. Vogels vallen onder Beschermingsregime soorten Vogelrichtl jn. Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van EZ, versie 1.3 december 2016.

2 Plangebied en project

2.1 Het project nieuwbouw brede school of kindcentrum

Plangebied en omgeving

Het plangebied bestaat uit drie locaties (figuur 2.1) waarvan er één wordt gekozen om het project uit te voeren.

Figuur 2.1. Ligging plangebied (rood omcirkeld, ondergrond: Topo RD by Esri Nederland and community map contributors).

Paedwizer

Het plangebied de Paedwizer is gelegen aan de Fockema Andreaelaan te Beetsterzwaag, de locatie wordt begrenst door de Healwei, de Vlaslaan en de Delte. Momenteel is het een basisschool. De locatie bestaat uit lage bebouwing en een betegeld schoolplein met een aantal solitaire bomen, aan de oostkant ligt een grasstrook met eiken. Aan de zuidzijde van het plangebied staat een kinderopvang met een vergelijkbare bouw. Rondom de kinderopvang is meer groen aanwezig in de vorm van gras en bosschages. Het totale oppervlak bedraagt circa 9.000 m².

Figuur 2.2. Rechts: noordkant Peadwizer, links: oostkant Peadwizer.

Sportvelden

De sportvelden zijn gelegen aan de Vlaslaan te Beetsterzwaag, het plangebied bestaat uit het meest zuidwestelijke sportveld met ten zuiden daarvan het skatepark en het clubhuis van de voetbalvereniging het geheel beslaat circa 18.000 m². Het sportveld bestaat uit een voetbalveld met aan de west- en oostkant oude eiken. Het skatepark bestaat uit een geasfalteerd speelplein van circa 800 m².

Figuur 2.3. Rechts: Skatepark zuidzijde, links: het sportveld.

Trime

Het plangebied de Trime is gelegen aan de Wissel te Beetsterzwaag. Het plangebied wordt begrenst door It Merkelân, Posteleantsje en de woningen gelegen aan het Hazzeleger. Het plangebied is circa 12.000 m² groot. De Trime is een basisschool, rondom het gebouw ligt een verhard schoolplein van circa 1.500 m² en een groot grasveld met enkele bomen.

Figuur 2.4. Rechts: de Trime vanaf de noordkant, links: Trime vanaf de zuidwesthoek.

Project

Gemeente Opsterland is voornemens een nieuwe brede school of kindcentrum te realiseren. Een van de drie bezochte locaties wordt gekozen voor de nieuwbouw, hierbij worden mogelijk bestaande gebouwen gesloopt. Er worden geen bomen gekapt of sloten gedempt.

2.2 De ligging ten opzichte van Natura 2000-gebieden

In de omgeving van het projectgebied ligt het Natura 2000-gebied Van Oordt's Mersken binnen een straal van 435 meter van het plangebied (figuur 2.5). Tussen het projectgebied en het Natura 2000-gebied Van Oordt's Mersken liggen wegen en bebouwing.

Natura 2000-gebieden in de ruimere omgeving van het plangebied liggen op een afstand van meer dan 4 kilometer, dit is buiten de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep (zie § 4.1). Effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van verder weg gelegen Natura 2000-gebieden zijn op grond van de aard van het project en de afstand tot het plangebied uitgesloten. Mogelijke effecten van het project op deze gebieden worden in dit rapport daarom niet in detail besproken.

Figuur 2.5 Ligging plangebied ten opzicht van Natura 2000-gebieden en het NNN. (ondergrond: Topo RD by Esri Nederland and community map contributors).

Deel 1 Natura 2000-gebieden

3 Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebieden

3.1 Van Oordt's Mersken

De kernopgaven en instandhoudingsdoelen voor Natura 2000-gebied Van Oordt's Mersken zijn opgenomen in bijlage 2. Het Natura 2000-gebied Van Oordt's Mersken is aangewezen voor de habitattypen heischrale graslanden, blauwgraslanden, zwakgebufferde vennen, vochtige heiden en oude eikenbossen waarvoor een verbeterdoelstelling en/of behoudsdoelstelling is geformuleerd. Daarnaast is het aangewezen voor grote en kleine modderkruiper van Bijlage II van de habitatrichtlijn, de broedvogels paapje en kemphaan en niet-broedvogels kolgans, brandgans en smient.

De landelijke staat van instandhouding voor de habitattypen en broedvogels is ongunstig tot zeer ongunstig. Voor de genoemde habitatrichtlijnsoorten varieert de staat van instandhouding van ongunstig tot gunstig en bij niet-broedvogels is de staat van instandhouding gunstig (bijlage 2).

4 Effecten op Natura 2000-gebieden

4.1 Mogelijke effecten en de invloedssfeer van het project

De mogelijke effecten van 'woningbouw' op de Natura 2000-gebieden zijn opgenomen in bijlage 3 (Effectenindicator).

De plangebieden liggen buiten het in Hoofdstuk 3 besproken Natura 2000-gebied op een afstand van minimaal 435 meter (plangebied de Trime). Directe effecten als *verlies van areaal of leefgebied door ruimtebeslag of verstoring door mechanische effecten* zijn voor Natura 2000-gebied Van Oordt's Mersken niet aan de orde.

De plangebieden liggen binnen de bebouwde kom van Beetsterzwaag en worden begrenst door wegen en woningen. Gelet op de bundeling met bebouwing en infrastructuur, de ligging buiten Natura 2000-gebied en ruime afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden zijn effecten op de samenhang van Natura 2000-gebied (*Versnippering*) op voorhand uit te sluiten.

De bouw van een nieuw pand betekent een toename van verhard oppervlak ten opzicht van de huidige situatie. Dit betekent een afname van het oppervlak voor infiltratie van neerslag. Dit kan plaatselijk effecten hebben op de waterhuishouding. Op grond van de afstand (435 meter (Trime) tot 1.550 (Paedwizer)), de tussenliggende infrastructuur en bebouwing en het eigen waterregime van de noordelijke polder, zijn effecten op de waterhuishouding van Natura 2000-gebied Van Oordt's Mersken uitgesloten. Natura 2000-gebied Van Oordt's Mersken ligt ten zuidwesten van Beetsterzwaag. Het is uitgesloten dat lokale veranderingen in waterhuishouding binnen de bebouwde kom van Beetsterzwaag reiken tot aan het zuidwestelijke deel van de bebouwing of verder. Op grond van de verschillende waterregimes en de afstand zijn effecten op de waterhuishouding uitgesloten. De woningbouw van een nieuwe brede school of kindcentrum heeft geen effecten, veroorzaakt geen *verdroging* van gevoelige soorten en habitats in de omliggende Natura 2000-gebieden.

Verstoring door beweging (*trilling*), *licht* en *geluid* van de bouw en in gebruik name van het gebouw is uitgesloten. Het plangebied ligt midden in de bebouwing van Beetsterzwaag. De huidige natuurwaarden van Natura 2000-gebied Van Oordt's Mersken hebben zich ontwikkelt in de directe nabijheid van Beetsterzwaag. Omdat het project binnen de bebouwde kom van Beetsterzwaag plaatsvindt is uitgesloten dat de nieuwe bouwlocatie reële meetbare effecten heeft op Natura 2000-gebied Van Oordt's Mersken.

In Natura 2000-gebied Van Oordt's Mersken komen enkele soorten voor die gevoelig zijn voor de zichtbare aanwezigheid van mensen (*optische verstoring*, zie bijlage 2). Dit betreffen grote en kleine modderkruiper. Er zijn onvoldoende gegevens voorhanden voor een gedetailleerde effectinschatting van veranderingen in recreatief

gebruik. Op voorhand is er echter geen reden aan te nemen dat het project zal leiden tot belangrijke veranderingen in recreatief gebruik van het Natura 2000-gebied. De afstand tussen de plangebieden en het Natura 2000-gebied is dusdanig groot dat verstoring door aanwezigheid van mensen in en rond de plangebieden op de Natura 2000-gebieden is uitgesloten.

Als gevolg van de bouw, in gebruik name van het pand en verkeer dat daarmee gemoeid is treedt emissie van schadelijke stoffen (*Verontreiniging*) naar lucht, water en/of bodem op. Dit kan leiden tot extra stikstofdepositie wat gevolgen kan hebben voor de kwaliteit van habitat of leefgebied. In deze rapportage gaan wij niet verder in op eventuele effecten van stikstofdepositie. Bij voortzetting van het project kan het nodig zijn dat er een Aerius berekening plaatsvindt om de effecten van stikstofdepositie te bepalen.

4.2 Conclusies effecten beschermde gebieden

Op grond van veldonderzoek in augustus 2018 en bronnenonderzoek, wordt het volgende geconcludeerd:

1. Directe effecten als gevolg van het project als verlies van areaal of leefgebied door ruimtebeslag of verstoring door mechanische effecten zijn niet aan de orde.
2. Indirecte effecten als gevolg van het project als versnippering, verdroging, verstoring en verontreiniging zijn niet aan de orde.
3. Het project kan leiden tot een (zeer geringe) extra depositie van stikstof in Natura 2000-gebieden. Effecten op instandhoudingsdoelen voor stikstofgevoelige habitats of leefgebieden van soorten dienen nader te worden bepaald.

Op grond van de in dit rapport gepresenteerde objectieve gegevens zijn negatieve effecten als gevolg van het project op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden uitgesloten. Eventuele effecten op instandhoudingsdoelen voor stikstofgevoelige habitats of leefgebieden van soorten dienen nader te worden bepaald

Cumulatieve effecten

Omdat er geen effecten zijn, is het niet nodig naar cumulatieve effecten onderzoek te doen.

Passende beoordeling

Omdat er geen effecten zijn, is het uitgesloten dat er significante effecten zijn. Omdat er geen sprake zal zijn van een verslechtering van habitattypen of leefgebieden of significante verstoring van aangewezen soorten wordt een passende beoordeling niet nodig geacht.

N.B. De beoordeling van de noodzaak voor een vergunning ligt bij het bevoegd gezag. De conclusie van Bureau Waardenburg heeft geen rechtskracht.

Vervolgonderzoek

De conclusies in dit rapport ten aanzien van Natura 2000-gebieden zijn gebaseerd op voldoende beschikbare en actuele informatie. Er zijn geen hiaten in kennis geconstateerd die van invloed kunnen zijn op de conclusies. De conclusies geven dan ook geen aanleiding voor vervolgonderzoek met uitzondering van een eventuele Aerius berekening.

Deel 2 Beschermde soorten

5 Betekenis van plangebied voor beschermde soorten planten en dieren

5.1 Relevante soorten

Uit bronnenonderzoek (NDFP geraadpleegd op 13-08-2018) en een oriënterend veldonderzoek blijkt dat het plangebied ongeschikt is voor streng beschermde vaatplanten, dagvlinders, libellen en vissen. Relevant voor het onderzoek aan het plangebied zijn amfibieën, vleermuizen, (grondgebonden) zoogdieren en vogels. De functie van het plangebied voor deze soorten wordt besproken in de volgende paragraaf.

5.2 Betekenis van het plangebied voor beschermde soorten

5.2.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn⁴

Tijdens het veldbezoek zijn enkele algemeen voorkomende vogelsoorten aangetroffen zoals witte kwikstaart. Alle waargenomen soorten worden beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.1; *Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn*), zoals bijna alle in Nederland voorkomende vogelsoorten. Er zijn geen vogels met jaarrond beschermde nesten aangetroffen.

Rond de Paedwizer is weinig nestgelegenheid. De bosschages rondom de kinderopvang vormen wel geschikt broedgebied evenals de bomen die in en langs het plangebied staan.

Aan de zuidkant van de sportvelden staan bosschages waarin vogels kunnen broeden. Evenals de eiken langs het sportveld hierin zijn tevens meerdere holtes waargenomen die nestgelegenheid kunnen bieden. Vanuit de NDFP (2018) is het bekend dat er een haviksnest in het bos ten oosten sportvelden zit, dit betreft een jaarrond beschermd nest. Het nest bevindt zich op ruime afstand van het plangebied en zal geen effecten ervaren van eventuele werkzaamheden.

Rond de Trime vormen vooral de bosschages aan de west- en zuidkant geschikt broedgebied.

⁴ Op grond van door het ministerie van EZ verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief, zwarte wouw.

De panden die in de drie plangebieden staan vormen ongeschikt broedgebied voor soorten met een jaarrond beschermd nest.

5.2.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Vleermuizen

Vanuit de NDFF is het voorkomen van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatlieger bekend in de omgeving van de plangebieden.

De bomenlaan langs de Vlaslaan en de bomen aan de zuid- en westkant van de Trime worden mogelijk gebruikt als migratieroute en foerageergebied van de vleermuizen. In de bomen langs de sportvelden zijn holtes aangetroffen die mogelijk als zomerverblijfsplaats voor de gewone grootoorvleermuis kunnen dienen, de overige soorten verblijven alleen in gebouwen. De gebouwen in de plangebieden sportvelden en Trime vormen geen geschikte verblijfsplaats voor de soorten. In de Paedwizer zijn enkele spleten en kieren aangetroffen die toegang kunnen bieden tot de spouwmuur (indien aanwezig).

5.2.3 Beschermingsregime andere soorten

Zoogdieren

Vanuit het NDFF is het voorkomen van aardmuis, bosmuis, bunzing, dwergspitsmuis, egel, rosse woelmuis, veldmuis, konijn, boommarter, eekhoorn en steenmarter in de directe omgeving bekend. Dit betreffen Nationaal beschermde soorten. Het is te verwachten dat deze soorten ook binnen het plangebied voorkomen. Voor alle soorten behalve konijn, boommarter en eekhoorn, geldt een vrijstelling in provincie Friesland bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Het konijn is in de omgeving van de Trime waargenomen (NDFF, 2018). Het habitat in de omgeving vormt geschikt leefgebied; halfopen landschappen zoals perken en zandige bodems. Op het terrein van de Trime zijn geen konijnenholen of andere sporen aangetroffen. Incidenteel kunnen konijnen het plangebied bezoeken. Het vormt echter geen essentieel leefgebied.

Van de boommarter zijn enkel waarnemingen bekend in het bos van golfclub Lauswolt. (NDFF, 2018). Boommarters leven in een bosachtige omgeving. In tegenstelling tot de steenmarter is de kans dat de boommarter in de bebouwde omgeving voorkomt veel geringer. Het dichtstbijzijnde plangebied is de Trime, dit plangebied vormt ongeschikt leefgebied voor de boommarter.

Eekhoorns komen in de omgeving van de Trime en de sportvelden voor. Het leefgebied van eekhoorns bestaat uit loofbos en/of naaldbos. Tevens komt de soort regelmatig in tuinen en parken in de nabijheid van bos. Ook in de bebouwde omgeving komen ze voor mits er voldoende voedsel beschikbaar is. Het kan niet worden uitgesloten dat de soort ook voorkomt binnen de plangebieden. Hierbij zal de soort vooral gebruik maken van de omliggende bomen en bosschages.

Amfibieën

Vanuit het NDFF is het voorkomen van de bruine kikker in de directe omgeving van de plangebieden bekend. Rond de Paedwizer en de Trime zijn geen geschikte voorplantingswateren aanwezig. Langs de sportvelden ligt een sloot. Ten tijde van het veldbezoek stond deze droog, vermoedelijk door de aanhoudende droogte de laatste maand. In de sloot aan de zuidzijde stond nog wat water. De sloten bieden vormen in de huidige toestand geen geschikte voortplantingswateren. Naar verwachting komt de bruine kikker en andere algemene amfibiesoorten zoals de gewone pad incidenteel in de plangebieden voor. De plangebieden vormen echter geen geschikt leefgebied.

6 Effecten op beschermde soorten

Dit hoofdstuk beschrijft de effecten van de werkzaamheden op soorten van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en het Beschermingsregime andere soorten. De voorgenomen werkzaamheden starten in 2019 en worden getoetst aan de Wet natuurbescherming.

6.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

De plangebieden hebben betekenis voor algemeen voorkomende broedvogels zonder jaarrond beschermd nest (zie § 5.2.1).

Effect op de kwaliteit verblijfplaatsen

Nest-, rust en slaappleatsen

Indien de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd kunnen door de werkzaamheden dermate veel verstoring van broedende vogels optreden dat vogels hun (broedsel) nest verlaten en het broedsel mislukt. Buiten het broedseizoen zijn er geen effecten.

Voor vogels geldt dat verstoring niet verboden is als de verstoring geen wezenlijke invloed heeft op de soort. Dat betekent dat de verstoring geen negatief gevolg mag hebben voor de staat van instandhouding van de soort (Art 3.1 lid 4 en lid 5 van de Wnb). Echter wanneer de verstoring dermate groot is dat een vogel het nest verlaat en het broedsel hierdoor mislukt wordt dit ook gezien als een vernietiging van het nest. Vernietiging van nesten en broedsels is een overtreding van verbodsbepaling Art. 3.1, lid 2 van de Wnb.

Overige functies

De grasvelden van de Sportvelden en de Trime kunnen gebruikt worden als foerageergebied door diverse vogelsoorten zoals merels. Tijdens bouwwerkzaamheden kunnen deze gebieden tijdelijk ongeschikt raken door verstoring. Wanneer deze bebouwd worden zal dit foerageergebied verdwijnen. Echter zijn er in de omgeving van de plangebieden voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig om dit verlies op te vangen.

6.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Het plangebied heeft betekenis voor de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatlieger (zie § 5.2.2)

Effect op de kwaliteit verblijfplaatsen

Voortplantings-, rust- en andere verblijfplaatsen

In het schoolgebouw de Paedwizer kunnen mogelijk verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen aanwezig zijn. Wanneer het gebouw gesloopt wordt worden de verblijfplaatsen vernietigd. Dit betreft een overtreding van verbodsbepaling Art. 3.5, lid 4 van de Wnb.

De bomen langs de Vlaslaan bieden mogelijk zomerverblijfplaatsen van gewone grootoorvleermuizen. Bij kap worden verblijfplaatsen vernietigd. Dit betreft een overtreding van verbodsbepaling Art. 3.5, lid 4 van de Wnb. Tevens kunnen werkzaamheden met kunstlicht in de zomerperiode verstoring opleveren. Dit betreft een overtreding van verbodsbepaling Art. 3.5, lid 2 van de Wnb.

Overige functies

Bij werkzaamheden met kunstlicht nabij de bomenlaan langs de Vlaslaan en de bomen aan de zuid- en westkant van de Trime kan verstoring van migrerende en foeragerende vleermuizen optreden. Dit betreft een overtreding van verbodsbepaling Art. 3.5, lid 2 van de Wnb.

Als gevolg van ruimtebeslag gaat geen essentieel foerageergebied verloren. Aangezien het plangebied niet van essentieel belang is als foerageergebied voor de instandhouding van vleermuizen zijn effecten als gevolg van ruimtebeslag uitgesloten.

6.3 Beschermingsregime andere soorten

Het plangebied heeft betekenis voor konijn, boommarter, eekhoorn en steenmarter. (zie § 5.2.3)

Effect op de kwaliteit verblijfplaatsen

Voortplantings-, rust- en andere verblijfplaatsen

Er zijn geen verblijfplaatsen van konijn, boommarter en eekhoorn in de plangebieden aanwezig. Overtredingen met betrekking tot de verbodsbepaling betreffende voortplantings-, rust- en andere verblijfplaatsen zijn niet aan de orde (Art. 3.10, lid 1b van de Wnb).

Overige functies

Voor alle soorten behalve boommarter kunnen de aangegeven plangebieden in 5.2.3. dienen als foerageergebied. Gezien het grote aanbod aan alternatief foerageergebied in de omgeving dienen de plangebieden niet als essentieel foerageergebied. Voor alle soorten in het plangebied dient rekening te worden gehouden met de Zorgplicht (Art. 1.11 van de Wnb). Aan de zorgplicht kan worden voldaan door de volgende maatregelen te nemen: bij verstoring van dieren tijdens de werkzaamheden moeten deze de gelegenheid krijgen te vluchten naar een nieuwe leefomgeving.

Overige soorten

Voor overige algemene soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren die in het plangebied (kunnen) voorkomen (zoals: bruine kikker, aardmuis, bosmuis, egel, veldmuis en marterachtigen) bestaat vrijstelling voor overtreding van verbodsbepalingen als gevolg van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke

ontwikkeling. Gezien het aantal dieren dat potentieel gemoeid is met de ingreep en het algemeen voorkomen van deze soorten zijn effecten op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten uitgesloten.

6.4 Conclusies beschermde soorten

Vleermuizen

De Paedwizer dient mogelijk als verblijfsplaats voor vleermuizen. Om dit uit te sluiten dan wel te bevestigen dient nader onderzoek plaats te vinden. Het type vervolgonderzoek is afhankelijk van de aanwezigheid van een spouwmuur. Wanneer een spouwmuur aanwezig is dient er een voorjaarsonderzoek plaats te vinden om te bepalen of de locatie wordt gebruikt als voortplantingsplaats. Bij afwezigheid van een spouwmuur kan worden voldaan met een najaarsronde waarbij alleen onderzoek voor gedaan naar de mogelijkheid van een verblijfsplaats.

Overige soorten

Wetsovertreding met betrekking tot de overige soorten, besproken in H5 en H6, kan worden voorkomen door het hanteren van de volgende maatregelen:

- Het verstoren en vernietigen van vogelnesten die in gebruik zijn moet voorkomen worden om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Dit kan door het rooien van beplanting en (voorbereidende) bouwwerkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Voor het broedseizoen wordt in het kader van de natuurwetgeving geen standaard periode gehanteerd. De lengte en de aanvang van het broedseizoen verschilt per soort. Globaal moet voor het broedseizoen rekening gehouden worden met de periode half maart tot september.
- Uitvoering van de werkzaamheden in de periode maart tot oktober heeft een verstrend effect op vleermuizen die het plangebied gebruiken als foerageergebied wanneer dit 's avonds gebeurt. Geadviseerd wordt in deze periode geen werkzaamheden uit te voeren waarbij gebruik wordt gemaakt van kunstlicht.
- Voor alle soorten in het plangebied dient rekening te worden gehouden met de Zorgplicht (Art. 1.11 van de Wnb). Aan de zorgplicht kan worden voldaan door de volgende maatregelen te nemen: bij verstoring van dieren tijdens de werkzaamheden moeten deze de gelegenheid krijgen te vluchten naar een nieuwe leefomgeving.

Vervolgonderzoek

De conclusies in dit rapport ten aanzien van beschermde soorten zijn gebaseerd op voldoende beschikbare en actuele informatie. Er zijn geen hiaten in kennis geconstateerd die van invloed kunnen zijn op de conclusies.

7 Literatuur

van Dobben, H.F., R. Bobbink, D. Bal en A. van Hinsberg, 2012. Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en leefgebieden van Natura 2000. Wageningen, Alterra, Alterra-rapport 2397 2397. 68 blz.; 1 fig.; 3 tab.; 21 ref.

Websites:

NDFF, 2018 (i). Nationale Databank Flora en Fauna: <https://ndff-ecogrid.nl/>

Zoogdiervereniging, 2018 (i). Soortenpagina's:

<http://www.zoogdiervereniging.nl/Zoogdieren%20A-Z>

Bijlage 1 Kader Wet natuurbescherming

1.1 Inleiding

Vanaf 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (kortweg: Wnb) in werking. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Met de inwerkingtreding van de Wnb zijn de provincies het bevoegde gezag voor de ontheffing- en vergunningverlening voor plannen en projecten en voor het vaststellen van vrijstellingsregelingen. Bij provincie overschrijdende projecten is dit de minister van EZ.

Deze bijlage vat het wettelijk kader samen voor toetsing van ruimtelijke ingrepen en andere handelingen. In paragraaf 1.2 komen algemene bepalingen van de wet aan de orde. Gebiedsbescherming is in de wet beschreven in 'Hoofdstuk 2 Natura 2000-gebieden' en is hier samengevat in paragraaf 1.3. De bescherming van soorten is in de wet beschreven in 'Hoofdstuk 3 Soorten' en in deze bijlage samengevat in paragraaf 1.4. De bescherming van bomen en bos is in de wet beschreven in 'Hoofdstuk 4 Houtopstanden, hout en houtproducten' en is hier samengevat in paragraaf 1.5. Andere onderdelen van de Wnb zoals jacht, schadebestrijding, overlastbestrijding, faunabeheer en omgang met exoten maken geen deel uit van deze bijlage.

1.2 Algemene bepalingen

Art 1.10 De Wet natuurbescherming is gericht op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies, en
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

Art 1.11 Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Deze zorgplicht houdt in elk geval in dat handelingen waarvan redelijkerwijs verwacht mag worden dat ze nadelige gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten achterwege blijven, dan wel dat noodzakelijke maatregelen worden getroffen om negatieve gevolgen te voorkomen, of voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen ze beperkt of ongedaan worden gemaakt.

Art 1.12 Gedeputeerde staten van de provincies dragen zorg voor:

- het nemen van de nodige maatregelen voor de bescherming, de instandhouding of het herstel van biotopen en leefgebieden in voldoende gevarieerdheid voor alle van nature in het wild levende vogelsoorten en planten en dieren en hun habitats van bijlagen II, IV en V bij de Habitatrichtlijn en habitattypen van bijlage I van de Habitatrichtlijn;
- het behoud of het herstel van een gunstige staat van instandhouding van de met uitroeiing bedreigde of speciaal gevaar lopende van nature in het wild voorkomende dier- en plantensoorten;
- de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland.

Gedeputeerde staten kunnen gebieden buiten het Natuurnetwerk Nederland aanwijzen die van provinciaal belang zijn vanwege hun natuurwaarden of landschappelijke waarden, met inachtneming van hun cultuurhistorische kenmerken. Deze gebieden worden aangeduid als 'bijzondere provinciale natuurgebieden' en 'bijzondere provinciale landschappen'.

1.3 Natura 2000-gebieden

De Wnb heeft tot doel het beschermen en in stand houden van Natura 2000-gebieden.

Relevante wettelijke bepalingen

De beoordeling van projecten en andere handelingen wordt geregeld in artikel 2.7 tot en met artikel 2.9. Aanwijzingsbesluiten geven de instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van de leefgebieden voor vogels van de Vogelrichtlijn, de natuurlijke habitats en de habitats van soorten van de Habitatrichtlijn. De instandhoudingsmaatregelen zijn voor elk gebied beschreven in het beheerplan. Tevens beschrijft het beheerplan welke handelingen en ontwikkelingen in het gebied en daarbuiten het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen. Voor het uitvoeren van plannen of projecten kan GS de verplichting opleggen tot preventieve of herstemaatregelen. Dit is niet van toepassing indien voor het plan of project een (omgevings)vergunning is verleend.

Beoordeling van plannen en projecten

Art. 2.7 Voor een plan dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie (in cumulatie) met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, is een **passende beoordeling** noodzakelijk.

Er is een **vergunning** nodig van GS voor projecten of andere handelingen die de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen. De bevoegdheid ten aanzien van de vergunningverlening ligt bij GS van de provincie waarin het project wordt uitgevoerd.

Er geldt een **uitzondering op de vergunningprocedure** op grond van de Wet natuurbescherming: als via een andere wettelijke bepaling een passende beoordeling verplicht is (bijvoorbeeld op grond van de Tracéwet of de Spoedwet wegverbreding) voor de besluitvorming.

Art. 2.9 Géén vergunning is nodig:

- Als het project of de handeling is opgenomen in een Natura 2000-beheerplan of in een vastgesteld programma voor Natura 2000-gebieden (zoals de PAS). Voorwaarde is dat 1) ten aanzien van het plan of het programma een passende beoordeling van projecten is uitgevoerd waaruit de zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zal aantasten, en 2) dat het bestuursorgaan dat het plan of programma heeft vastgesteld, tevens bevoegd gezag is voor vergunningverlening of dat dit bestuursorgaan heeft ingestemd heeft met het plan of programma.
- Als het project of de handeling al bestond of bekend was op de referentiedatum 31 maart 2010 of later als het gebied later is aangewezen (ook wel bekend als bestaand gebruik).
- Als het project of de handeling behoort tot door PS bij verordening aangewezen categorieën van gevallen.

Toelichting op begrippen

Habitattoets

De habitattoets is de verzamelnaam van toetsingen van effecten van plannen en projecten op de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. In beginsel worden de effecten van plannen en projecten op Natura 2000-gebieden 'passend beoordeeld'. Als er kans is op significant negatieve effecten en mitigerende maatregelen bij de beoordeling zijn betrokken wordt gesproken over een '**passende beoordeling**'. Om procedurele redenen kan er voor worden gekozen om een **oriëntatiefase** – soms ook wel '**voortoets**' genoemd – te doorlopen. De inhoudelijke studie is in de oriëntatiefase in grote lijnen identiek aan een passende beoordeling, echter mitigerende maatregelen zijn bij de oriëntatiefase niet bij de beoordeling betrokken. Als de conclusie is dat significante negatieve effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten en maatregelen nodig zijn om significant negatieve effecten met zekerheid te voorkomen, zal alsnog een passende beoordeling nodig zijn.

Mitigerende maatregelen

Mitigerende maatregelen zijn maatregelen ter voorkoming of beperking van het (mogelijke) effect van het project of andere handeling en deze maatregelen zijn onlosmakelijk verbonden zijn met een project / andere handelingen

Cumulatieve effecten

Voor de habitattoets geldt uitdrukkelijk dat voor elke activiteit onderzocht moet worden of er mogelijke significante effecten zijn als gevolg van de activiteit afzonderlijk *en* in

combinatie met andere plannen en projecten. In het laatste geval moeten de gezamenlijke ofwel cumulatieve effecten beoordeeld worden in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. Het gaat daarbij om alle plannen en projecten die op bestuurlijk niveau zijn goedgekeurd en die nog niet (volledig) zijn gerealiseerd.

Significantie

Van significante effecten kan sprake zijn als ten gevolge van het plan of project realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen wordt bemoeilijkt of onmogelijk wordt gemaakt. In de Leidraad bepaling Significantie is het begrip 'significante gevolgen' toegelicht.⁵

Externe werking

Ook activiteiten buiten het Natura 2000-gebied kunnen vergunningplichtig zijn als die activiteiten negatieve effecten op het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied (kunnen) veroorzaken. Dit wordt de 'externe werking' van de bescherming genoemd.

Programma Aanpak Stikstof

Op 1 juli 2015 is de Programma Aanpak Stikstof (PAS) in werking getreden. Dit programma geeft met een gericht pakket van herstelmaatregelen enerzijds waarborgen voor behoud en herstel van stikstofgevoelige habitats en leefgebieden van soorten en biedt anderzijds ruimte voor nieuwe economische activiteiten. Voor projecten die vermeld zijn op een lijst met prioritaire projecten is op voorhand ruimte gereserveerd. Voor nieuwe projecten (niet-prioritair) geldt bij een toename van stikstofdepositie op een stikstof gevoelig habitat met thans al een overschrijding het volgende:

- Activiteiten met een stikstofdepositie vanaf 1 mol/ha/jaar zijn vergunningplichtig.
- Activiteiten met een stikstofdepositie onder 0,05 mol/ha/jaar zijn niet vergunningplichtig.
- Voor activiteiten met een stikstofdepositie tussen 0,05 mol/ha/jaar – 1 mol/ha/jaar moet voor het Natura 2000-gebied worden nagegaan wat de actuele geldende grenswaarde is. Bij 95% uitgegeven depositieruimte wordt de grenswaarde verlaagd naar 0,05 mol/ha/jaar; dan is dus een vergunning nodig bij een stikstofdepositie hoger dan 0,05 mol/ha/jaar (anders bij 1 mol/ha/jaar)

De omvang van de stikstofdepositie als gevolg van een project moet worden vastgesteld aan de hand van het rekenmodel AERIUS Calculator.

1.4 Soorten

Verbodsbepalingen

De Wnb onderscheid bij de bescherming van soorten drie beschermingsregimes:

⁵ Leidraad bepaling significantie. Nadere uitleg van het begrip 'significante gevolgen' uit de Natuurbeschermingswet. Publicatie Steunpunt Natura 2000, versie 27 mei 2010.

Art. 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk in het wild levende vogels (VR artikel 1) te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder 1 te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld onder 1 te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld onder 1 opzettelijk te storen.
5. Het verbod, opzettelijk storen, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Het ministerie heeft een lijst gemaakt van soorten vogels die hun nest doorgaans het hele jaar door of telkens opnieuw gebruiken. Deze nesten zijn jaarrond beschermd⁶. Voor andere soorten geldt dat de nesten alleen beschermd zijn wanneer zij (in het broedseizoen) in gebruik zijn.

Art. 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende **dieren** (HR bijlage IV, VvBern Bijlage II, VvBonn Bijlage I) opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld onder 1 opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld onder 1 in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder 1 te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden **planten** (HR bijlage IV, VvBern Bijlage I) in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Art. 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Het is verboden in het wild levende **zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers** van de soorten, genoemd in de bijlage bij de Wet, onderdeel A, natuurbescherming opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder 1 opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
3. Het is verboden **vaatplanten** genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij de Wet natuurbescherming, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Ontheffingen en vrijstellingen

Gedeputeerde staten kunnen een ontheffing verlenen van verboden die gelden voor Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (Art 3.3), Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (Art 3.8) en Beschermingsregime andere soorten (Art 3.10 lid 2). Provinciale staten en de Minister kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van deze verboden (Art 3.3, Art 3.8)

⁶ Zie de Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingrepen, ministerie van LNV, augustus 2009.

Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing,
- er is voldaan aan een in Art 3.3 dan wel Art 3.8 genoemd belang,
- er is geen sprake van een verslechtering van de (gunstige) staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Aan een ontheffing kunnen voorwaarden worden gesteld om schade te beperken of te compenseren zodat er geen afbreuk wordt gedaan aan de SvI.

Art 3.3, Art 3.8 De verboden voor zijn niet van toepassing op handelingen ten behoeve van instandhoudingsmaatregelen en handelingen in het kader van een Natura 2000-beheerplan of een vastgesteld programma (zoals bijvoorbeeld de PAS).

Art. 3.10 Voor soorten vallend onder '*Beschermingsregime andere soorten*' kan de provincie een vrijstelling verlenen voor handelingen in het kader van de **ruimtelijke inrichting of ontwikkeling** van gebieden en **bestendig beheer of onderhoud**.

Art. 3.31 De hierboven genoemde verboden onder de drie beschermingsregimes zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde **gedragscode** en die plaatsvinden in het kader van bestendig beheer of onderhoud en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

1.5 Houtopstanden

Hoofdstuk 4, paragraaf 4.1 van de Wnb regelt de verbodsbepalingen ten aanzien van houtopstanden. De Wet natuurbescherming beschermt houtopstanden met een oppervlakte van minimaal 1000 m² en rijbeplantingen die bestaan uit meer dan 20 bomen (art. 1.1).

Art. 4.1 De bepalingen in § 4.1 hebben o.a. geen betrekking op houtopstanden binnen de bebouwde kom, op erven of in tuinen, wegbepantingen, beplanting langs rijkswegen, boomsingels en in het geval van het dunnen van een houtopstand.

Art. 4.2 Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van vriend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten.

Art. 4.3 Als een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, met uitzondering van het periodiek vellen van vriend- of hakhout, geldt een plicht tot herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen.

Art. 4.4 De bepalingen in § 4.1 zijn eveneens niet van toepassing als het vellen van houtopstanden en herbepalsten wordt gerealiseerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode.

In de artikelen van § 4.1 zijn meer uitzonderingen aangegeven.

Bijlage 2 Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebied

Essentietabel Natura 2000-gebied Van Oordt's Mersken

Essentietabel Natura 2000-gebied 015, Van Oordt's Mersken

Kernopgaven

Opgave landschappelijke samenhang en interne compleetheid (Beekdalen)

Versterken van de functionele samenhang van de Natura 2000 gebieden met hun omgeving ten behoeve van duurzame instandhouding en ter vergroting van de algemene biodiversiteit. Onder andere door herstel natuurlijke waterstromen en -standen, zowel grondwater als oppervlaktewater van goede kwaliteit, en op termijn herstel van overstromingsdynamiek. Binnen de Natura 2000 gebieden herstel van gradienten en mozaïeken van verschillende onderdelen met name t.b.v. kalkmoerassen, blauwgraslanden en vochtige alluviale bossen.

5.06

Beekdalflanken

Ontwikkelen van kleinschalige mozaïeken van heischrale graslanden *H6230 en blauwgraslanden H6410 met andere beekdalgraslanden en met vochtige heiden (hogere zandgronden) H4010_A op de beekdalflank t.b.v. herpetofauna en insecten.

Instandhoudingsdoelstellingen

		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vf.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Draagkracht aantal vogels	Draagkracht aantal paren	Kernopgaven
Habitattypen								
H3130	Zwakgebufferde vennen	-	=	=				
H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)	-	=	>				5.06,W
H6230	*Heischrale graslanden	=	>	>				5.06,W
H6410	Blauwgraslanden	=	>	>				5.06,W
H9190	Oude eikenbossen	-	=	=				
Habitatsoorten								
H1145	Grote modderkruiper	-	=	=	=			
H1149	Kleine modderkruiper	+	=	=	=			
Broedvogels								
A151	Kemphaan	=	>	>			10	
A275	Paapje	=	>	>			5	
Niet-broedvogels								
A041	Kolgans	+	=	=		5000		
A045	Brandgans	+	=	=		4200		
A050	Smient	+	=	=		6400		

deze tabel is gebaseerd op het definitief aanwijzingsbesluit
Gebruik deze essentietabel in combinatie met de leeswijzer

Legenda

- W** Kernopgave met wateropgave
- U** Sense of urgency: beheeropgave
- U** Sense of urgency opgave m.b.t. watercondities
- SVI landelijk Landelijke Staat van Instandhouding (= zeer ongunstig; - matig ongunstig; + gunstig)
- = Behoudsdoelstelling
- > Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
- =(<) Ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering

Bijlage 3 Effectenindicator

Van Oordt's Mersken

Overzicht effecten op soorten en/of habitattypen voor gebied 'Van Oordt's Mersken' en activiteit 'Woningbouw'.

Storingsfactor	Verstoring door mechanische effecten																	
	1	2	7	8	13	14	15	16	17	Oppervlakteverlies	Verontreiniging	Verdraging	Verstoring door geluid	Verstoring door licht	Verstoring door trilling	Optische verstoring	Verstoring door mechanische effecten	
Zwakgebufferde vennen	■	■	■	■	⊗	⊗	⊗	■	■									
Vochtige heiden	■	■	■	■	⊗	⊗	⊗	■	■									
*Heischrale graslanden	■	■	■	■	⊗	⊗	⊗	■	■									
Blauwgraslanden	■	■	■	■	⊗	⊗	⊗	■	■									
Oude eikenbossen	■	■	■	■	⊗	⊗	⊗	■	■									
Grote modderkruiper	■	■	■	■	■	■	■	■	■									
Kleine modderkruiper	■	■	■	■	■	■	■	■	■									
Brandgans (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	■									
Kemphaan (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■									
Kemphaan (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■									
Kolgans (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	■									...
Paapje (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■									...
Smient (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	■									

- zeer gevoelig
- gevoelig
- niet gevoelig
- ⊗ n.v.t.
- ... onbekend

